

Uvodnik

»Njega znamo kao jedinorođenoga Sina Božjega koji je sišao s neba na Očev poziv da uništi grijeh; rođen je od djevice Marije, obilazio je mjesta sa svojim učenicima i ispunio je svu povijest spasenja prema Očevoj volji; bio je raspet, umro i sašao nad pakao te dovršio svoje poslanje.«

Navedene rečenice iz Vjeroispovijesti »Datiranoga sabora« u Sirmiumu, odnosno ispovijest vjere da je Isus »sašao nad pakao« po prvi put spominje se upravo na tom Saboru te kasnije postaje sastavnim člankom Apostolskoga vjerovanja. Na taj je način sirmijska, a time i Crkva u našim krajevima, ostavila trajni trag u životu Crkve. No, sabori u Sirmiumu, napose »Datirani sabor«, važan je ponajprije za kršćansku vjeroispovijest u Trojedinoga Boga. Svojom kritikom i neprihvatanjem Niceje »Datirani sabor« doprinio je pojašnjenju i produbljenju vjere u Trojedinoga Boga.

IVICA RAGUŽ

Na tomu tragu Katolički bogoslovni fakultet u Đakovu odlučio je 2009. godine organizirati simpozij upravo na dan kada je i održan sabor u Sirmiumu, 22. svibnja 359. godine. Time smo htjeli proslaviti ne samo taj važan Sabor, nego i promišljati vjeru u Presveto Trojstvo kao temeljni stožer kršćanske vjere s kojim ona stoji ili pada. Stoga su se predavači posvetili samoj analizi Vjeroispovijesti Datiranog sabora (Markschies, Böhm), prisutnosti toga Sabora u ostalih teologa 4. stoljeća (Bodrožić, Tukara), njegovom povijesnom pozadinom (Damjanović) te različitim vidovima trinitarne teologije 4. stoljeća i njezinom aktualnošću za današnju teologiju (Greshake, Raguz).

Izuzetno nam je zadovoljstvo da su se za ovaj Simpozij odazvali ugledni predavači za to povijesno razdoblje iz Hrvatske, a napose vodeći stručnjaci na svjetskoj razini, kao što su Christoph Marschies iz Berlina, Thomas Böhm i Gisbert Greshake iz Freiburga. Vjerujemo da će svi članci u ovom broju *Diacovensije* pobuditi još veći interes za daljnje istraživanje Datiranoga sabora, ostalih sirmijskih sabora te drugih teoloških rasprava u 4. stoljeću. To će nam istraživanje omogućiti da još bolje i dublje upoznamo vjeru koja je dogmatski oblikovana i izrasla iz teoloških prijepora 4. stoljeća.

Vjeroispovijest Datiranoga sabora – 22. svibnja 359.

Vjerujemo u jednoga, jedinoga i istinitoga Boga, Oca Svemogućega,
Stvoritelja i Tvorca svega:
i u jednoga, jedinorođenoga Božjeg Sina, koji je rođen bez patnje,
prije svih vjekova, i prije svakoga početka,
i prije svakoga shvaćenog vremena, i prije svake shvatljive naravi;
po kojemu su nastali vjekovi i sve stvari počele postojati;
rođen kao jedinorođeni, jedini od jedinoga Oca,
sličan Ocu koji ga je rodio, prema Pismima.
Njegovo rođenje nitko ne razumije, osim Oca koji ga je rodio.
Njega znamo kao jedinorođenoga Sina Božjega koji je sišao s neba
na Očev poziv da uništi grijeh;
rođen je od djevice Marije, obilazio je mjesta sa svojim učenicima i
ispunio je svu povijest spasenja prema Očevoj volji;
bio je raspet, umro i sašao nad pakao te dovršio svoje poslanje,
čuvari podzemlja zadrhtali su kad su ga vidjeli;
ustao je od mrtvih treći dan, razgovarao sa svojim učenicima
i ispunio svu povijest spasenja.
Kada se napuni četrdeset dana, bi uznesen na nebo i sjede s desne Ocu;
posljednjih dana o uskrснуću doći će opet u Očevoj slavi
da nagradi svakoga prema njegovim djelima.
I u Duha Svetoga kojega je jedinorođeni Božji Sin Isus Krist
obećao poslati ljudskom rodu,
Branitelja, prema tekstu (Iv 16, 7, 13s; 14, 16; 15, 26).
Riječ *ousia*, budući da su je naši očevi nesmotreno uveli,
premda nije bliska puku, uzrokovala je nered,
a budući da je Pisma ne sadrže, odlučili smo je odstraniti.
Stoga se ubuduće apsolutuno ne smije spominjati *usia* u odnosu na Oca,
jer Pisma uopće ne spominju *ousiju* Oca i Sina.
Mi izjavljujemo da je Sin posve sličan Ocu, kako to potvrđuju i naučavaju Pisma.